T072 BL 2 (124) Nói Rõ Phẩm Tạp Tụng Thứ Năm Pháp Yết Ma-Vấn Đề Ruộng Vườn-Nhà Đất-Nêu Dẫn Về Phẩm Tạp Tụng Và

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 27 501

LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ
QUYEÅN 27
Phaàn 2: NEÂU DAÃN VEÀ PHAÅM TAÏP TUÏNG VAØ PHAÙP

OAI NGHI

NOÙI ROÕ PHAÅM TAÏP TUÏNG THÖÙ NAÊM

PHAÙP YEÁT MA

Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, noùi roäng nhö treân. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo ôû Chieâm Ba tranh caõi vôùi nhau, soáng khoâng hoøa hôïp. Caùc Tyø- kheo beøn ñem söï vieäc aáy ñeán baïch leân Theá Toân. Phaät lieàn noùi vôùi caùc Tyø-kheo: - Töø hoâm nay Taêng neân laøm yeát-ma. Öu-ba-ly seõ xöû ñoaùn söï vieäc cuûa caùc Tyø-kheo ôû Chieâm Ba. Ngöôøi laøm yeát-ma neân noùi: - Xin Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe. “Tröôûng laõo Öu-ba-ly thaønh töïu naêm phaùp, neáu thôøi gian cuûa Taêng ñaõ ñeán, Taêng ñeà cöû Tröôûng laõo Öu- ba-ly xöû ñoaùn vieäc cuûa caùc Tyø-kheo ôû Chieâm Ba”. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Xin Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe. Tröôûng laõo Öu-ba-ly thaønh töïu naêm phaùp, Taêng nay ñeà cöû Öu-ba-ly xöû ñoaùn vieäc cuûa caùc Tyø-kheo ôû Chieâm Ba. Caùc Ñaïi ñöùc naøo baèng loøng Taêng cöû Öu-ba-ly xöû ñoaùn vieäc cuûa caùc Tyø-kheo ôû Chieâm Ba thì im laëng, ai khoâng baèng loøng haõy noùi. Ñaây laø yeát-ma laàn thöù nhaát. (Laàn thöù hai, thöù ba cuõng noùi nhö theá) Taêng ñaõ ñeà cöû Öu-ba-ly xöû ñoaùn vieäc cuûa caùc Tyø-kheo ôû Chieâm Ba xong, vì Taêng im laëng. Toâi ghi nhaän vieäc naøy nhö vaäy. Phaùp yeát-ma goàm coù hai möôi tröôøng hôïp. Taùm tröôøng hôïp baïch nhaát yeát-ma nhö treân ñaõ noùi. Coøn taùm tröôøng hôïp baïch tam yeát-ma (Moät laàn baïch ba laàn yeát-ma) thì nhö sau: 1. Cöû ngöôøi xöû ñoaùn söï vieäc. 2. Cöû ngöôøi daïy baûo Tyø-kheo-ni.

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 27 501

3. Cöû ngöôøi laøm yeát-ma moät thaùng. 4. Yeát-ma chieân. 5. Yeát-ma cuoàng si. 6. Yeát-ma phaùt loà. 7. Yeát-ma phuù baùt. 8. Yeát-ma xaùc ñònh hoïc gia. Ñoù goïi laø

taùm tröôøng hôïp moät laàn baïch ba laàn yeát-ma. Trong ñaây, cöû ngöôøi xöû ñoaùn, daïy baûo Tyø-kheo-ni thì chuùng Taêng phaûi thænh caàu, coøn yeát-ma rôøi y maø nguû, yeát-ma moät thaùng vaø yeát-ma chieân thì ñöông söï phaûi theo Taêng xin. Ngoaøi ra, yeát-ma cuoàng si, yeát- ma noùi toäi ngöôøi khaùc, caùc yeát-ma naøy neân laøm trong cöông giôùi vôùi söï hieän dieän cuûa Taêng, khoâng ñöôïc laøm ngoaøi cöông giôùi. Cuõng theá, yeát- ma hoïc gia, yeát-ma phuù baùt cuõng neân laøm trong cöông giôùi vôùi söï hieän dieän cuûa Taêng, khoâng ñöôïc laøm ôû ngoaøi cöông giôùi. Ngöôøi xöû ñoaùn, sau khi ñöôïc ñeà cöû khoâng ñöôïc chaàn chöø. Neáu ñöôïc ñeà cöû buoåi saùng thì buoåi xeá neân khôûi haønh. Neáu ñöôïc ñeà cöû vaøo luùc xeá thì saùng sôùm hoâm sau thöùc daäy neân leân ñöôøng. Luùc ñi, khoâng ñöôïc theo ñaøn-vieät ñi nhöõng con ñöôøng voøng vo maø phaûi ñi theo con ñöôøng thaúng. Neáu con ñöôøng thaúng coù chöôùng naïn thì ñi con ñöôøng voøng vo khoâng coù toäi. Khi ñeán nôi ñoù roài thì khoâng ñöôïc chaàn chöø ñôïi Tyø-kheo khaùch aên. Neáu ñeán buoåi xeá thì saùng sôùm hoâm sau neân xöû ñoaùn. Neáu ñeán vaøo buoåi saùng thì luùc xeá neân xöû ñoaùn. Khoâng ñöôïc nhuoäm y, hô baùt, ngoài Thieàn, tuïng kinh. Neáu söï vieäc khoù giaûi quyeát, trong luùc ñang roãi raûnh thì laøm caùc vieäc treân khoâng coù toäi. Khi xöû ñoaùn söï vieäc xong roài trôû veà cuõng nhö vaäy. Ñoù goïi laø phaùp yeát-ma. ----------

VAÁN ÑEÀ RUOÄNG VÖÔØN Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, noùi roäng nhö treân. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo ñem ruoäng ñaát cuûa chuùng Taêng cho ngöôøi thueâ möôùn, hoaëc ñem baùn, hoaëc duøng laøm cuûa rieâng. Caùc Tyø-kheo beøn ñem söï vieäc aáy ñeán baïch leân Theá Toân. Phaät noùi vôùi caùc Tyø-kheo: - Töø nay veà sau ruoäng ñaát cuûa chuùng Taêng khoâng ñöôïc cho ngöôøi thueâ möôùn, khoâng ñöôïc ñem baùn, khoâng ñöôïc duøng laøm cuûa rieâng. Giaû söû Taêng taäp hoïp taát caû ñoàng yù cuõng khoâng ñöôïc cho ngöôøi thueâ möôùn, khoâng ñöôïc ñem baùn, khoâng ñöôïc söû duïng rieâng. Neáu taäp hoïp Taêng laïi cho ngöôøi thueâ möôùn, ñem baùn hay söû duïng rieâng thì phaïm toäi Vieät-tyø- ni. Neáu ruoäng ñaát cuûa Taêng toát, bò keû aùc xaâm chieám thì neân baûo ñaøn-

vieät coi soùc giuùp. Neáu ñaøn-vieät noùi: “Ñaây laø ruoäng ñaát toát vì sao baûo toâi chaêm soùc?”, thì neân ñaùp: “Ruoäng ñaát naøy tuy toát nhöng keû aùc muoán xaâm chieám, neân nhôø ñaøn-vieät troâng coi giuùp”. Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, noùi roäng nhö treân. Baáy giôø, ñaát cuûa Taêng vaø ñaát cuûa vua laãn loän vaøo nhau, vua Ba-tö-naëc noùi vôùi Toân giaû A-nan: - Ñaát cuûa vua laãn loän vaøo trong ñaát cuûa Taêng, vaäy neân ñem daây ñeán ño ñeå chia ra. A-nan ñaùp: - Ñôïi toâi baïch vôùi Phaät ñaõ. Theá roài, A-nan ñem söï vieäc aáy ñeán baïch leân Theá Toân. Phaät noùi vôùi A-nan: - OÂng haõy ñeán noùi vôùi nhaø vua: “Ñaïi vöông laø chuû ñaát, Sa-moân Thích töû döïa vaøo ñaïi vöông maø soáng, do theá, khoâng neân chia ñaát ñaïi vöông”. A-nan thoï giaùo, ñi ñeán choã vua, noùi: - Phaät daïy: “Ñaïi vöông laø chuû ñaát, Sa-moân Thích töû nöông vaøo ñaïi vöông maø soáng, do theá khoâng neân chia ñaát vôùi ñaïi vöông”. Vua noùi: “Neáu nhö theá thì xin cuùng

taát caû cho chuùng Taêng. Hoâm nay ñaët teân laø vöôøn cuûa vua ñeå cho ngöôøi sau ñöôïc bieát". Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, noùi roäng nhö treân. Baáy giôø, Taêng coù ñaùm ñaát troáng, roài moät tröôûng giaû ñeán hoûi: - Ñaùm ñaát troáng naøy cuûa ai vaäy? Taêng ñaùp: - Ñaát cuûa Taêng ñoù. Tröôûng giaû noùi: - Neáu ñaát cuûa Taêng thì neân giao cho toâi, toâi muoán laøm phoøng cho chuùng Taêng. Taêng beøn giao ñaát, nhöng traûi qua laâu ngaøy maø oâng khoâng laøm phoøng. Roài coù moät cö só ñeán hoûi: - Ñaùm ñaát troáng naøy cuûa ai vaäy? Taêng ñaùp: - Ñaát cuûa Taêng ñoù. - Neân giao cho toâi, toâi muoán laøm phoøng cho chuùng Taêng. - Tröôùc ñaây ñaõ coù moät tröôûng giaû ñoøi laøm phoøng nhöng chöa laøm. - Thöa Toân giaû, Toân giaû cöù giao cho toâi, lo gì khoâng laøm! Tyø-kheo lieàn giao ñaát. Cö só vì muoán taïo coâng ñöùc neân doác heát gia taøi chaâu baùu laøm nhöõng phoøng oác toát ñeïp, roài saém söûa moïi thöù aåm thöïc

cuùng döôøng chuùng Taêng. Ñoaïn, ñem caùc phoøng oác ñoù cuùng döôøng cho chuùng Taêng, ñoàng thôøi môøi vò tröôûng giaû tröôùc kia ñeán ñeå cuøng chung vui. Tröôûng giaû thaáy theá hoûi: - Thöa Toân giaû, ai laøm phoøng vaäy? - Vò cö só naøy ñaây. - Ñaùm ñaát naøy tröôùc ñaõ giao cho toâi, vì sao coøn giao cho cö só? Caùc Tyø-kheo beøn ñem söï vieäc aáy ñeán baïch leân Theá Toân. Phaät daïy: - Vì sao khoâng ra ñieàu kieän tröôùc maø ñem ñaát giao cho ngöôøi ta? Töø nay veà sau khoâng neân khoâng ra ñieàu kieän tröôùc maø ñem ñaát giao cho ngöôøi ta. Neáu Taêng coù ñaát troáng roài coù ngöôøi ñeán ñoøi laøm phoøng thì neân ra ñieàu kieän phaûi laøm trong thôøi gian chöøng aáy. Neáu ñöông söï noùi: "Toâi seõ laøm trong khoaûng thôøi gian chöøng ñoù", thì neân noùi: "Neáu ñeán thôøi gian ñoù maø chöa laøm thì toâi seõ giao cho ngöôøi khaùc". Neáu hai ngöôøi ñeán ñoøi laøm maø moät ngöôøi noùi: "Toâi seõ laøm cho chuùng Taêng moät taàng laàu", coøn ngöôøi kia noùi: "Toâi seõ laøm hai taàng laàu", thì Taêng neân giao cho ngöôøi xin laøm hai taàng; cuõng theá, ba, boán taàng cho ñeán baûy taàng. Neáu hai ngöôøi cuøng noùi xin laøm baûy taàng, thì luùc aáy neân xem töôùng coi ngöôøi naøo coù theå laøm ñöôïc thì giao cho hoï. Neáu hai ngöôøi ñeàu coù theå laøm ñöôïc thì neân giao cho ngöôøi coù nhieàu quyeán thuoäc. Neáu khoâng baét laøm cam keát tröôùc maø giao ñaát cho hoï, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Laïi nöõa, khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, noùi roäng nhö treân. Baáy giôø, coù Tyø-kheo laøm Thaûo am treân ñaát cuûa chuùng Taêng, roài Thöôïng toïa ñeán, theo thöù töï giao phoøng thì Tyø-kheo khoâng giao. Caùc Tyø-kheo beøn ñem söï vieäc aáy ñeán baïch leân Theá Toân. Phaät lieàn noùi vôùi caùc Tyø-kheo: - Neáu ai laøm phoøng treân ñaát cuûa chuùng Taêng maø Thöôïng toïa ñeán theo thöù töï khoâng giao phoøng, thì neân ñem caùc vaät lieäu caây coû aáy ñeán choã khaùc. Neáu ai laøm phoøng treân ñaát cuûa chuùng Taêng maø khi Thöôïng toïa ñeán theo thöù töï khoâng giao phoøng thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni.

NHAØ ÑAÁT Neáu chuùng Taêng coù ñaát caát nhaø coù giaù trò maø coù keû aùc ôû laân caän muoán xaâm chieám, thì neân baûo ñaøn-vieät troâng coi giuùp ñaát ñoù.

Neáu ñaøn- vieät noùi: “Ñaát laøm nhaø naøy quyù giaù, vì sao laïi muoán cho toâi troâng coi?”, thì neân noùi: “Ñaát laøm nhaø naøy tuy toát nhöng keû aùc ôû gaàn thöôøng muoán

chieám ñoaït”. Neáu ñaøn-vieät noùi: “Muoán hoaùn ñoåi sao?”, thì haõy ñaùp: “Tuøy yù ñaøn-vieät quyeát ñònh”. Neáu ñaøn-vieät hoaùn ñoåi thì khoâng coù toäi. Ñoù goïi laø nguyeân taéc veà nhaø ñaát. ----------

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.